

#COP25: GAILURRAKO HIRU GILTZAK (1. ZATIA) - KALTEAK ETA GALERAK

Posted on 11/12/2019 by Naider

M
a
d
r
i
l
g
o
k
l
i
m
a
r
e
n
g
o
i
b
i
l
e
r
a
r
e
n
b
i
g
a
r
r
e
n
a
s

tea aurreratuta dago jada. Buruzagi politikoak eztabaidan ari dira oraindik akordio zehatzik lortu gabe. Aste honetan zehar hauek argitaratuko direla aurreikusten da. Baina zertaz hitz egiten da zehazki gailurrean?

Bada, konplexutasuna eta hainbat pabilioi eta aretotan paraleloan egiten ari diren bilera, eztabaida eta hitzaldi ugari izan arren, dena hiru puntu zehatzetan laburbil daiteke. Kalteak eta galerak, [anbizio planak](#) eta merkatuko karbonoa .

COP25aren helburu nagusietako bat **Varsoviako Nazioarteko Mekanismoa** (WIM) berrikustea da. WIM 2013an onartu zen Hego Globaleko herrialdeetan klima-aldaketaren eraginekin lotutako galera eta kalteei aurre egiteko. COP25ean, aipatutako mekanismoa ebaluatzen ari da epe berri batera eguneratzeko.

Horregatik, mekanismoaren berrikuspen-esparru honetan, eztabaidagai nagusietako bat **kalte eta galerena** da. Eztabaida gizarte-larrialdietarako ekintzak nola finantzatu eta ondorioak direla-eta

kaltetutako eremuak berreskuratzeari buruzkoa da. klima-aldaketarena.

Aldi berri honetan, 2020an hasita, WIMek gero eta funts malguagoak izan beharko lituzke, hori alde guztiek adosten dute. Malgutasun gehiago egoera dramatiko horiei erantzun azkarra eman ahal izateko, eta etorkizunean espero den eskaera gero eta handiagoari aurre egin ahal izateko diru gehiago.

Baina hirugarren puntu bat ere badago, iraunkortasuna. Orain arte hainbeste konpondu ez dena, diru gehiago behar dira laguntzak berehalako esku-hartze epetik haratago mantendu ahal izateko. Al Gore-k hori gogoratu zuen COPeke hitzaldian. Azkenaldian mundu mailan izandako hondamendi ugari aztertu ondoren, Puerto Ricok urakanaren ostean laguntza behar zuela adierazi zuen, baina hala ere behar duela. Klima-aldaketaren eraginetara egokitu gabeko eta ahul dauden gizarteetako hondamendiek ere denbora gehiago behar dute berreskuratzeke. Horregatik, klima-justizia hitzak gero eta gehiago entzuten dira bai aurkezpenetan bai elkarrizketa informaletan.

Diru gehiago behar direla ados egon arren. Hor talka egiten dute alderdi baten eta besteen interesek. Hegoaldeko herrialdeen eskaria argia da, finantzaketa gehiago eta hobe euren herrialdeetan klima-aldaketak sortzen dituen inpaktuei aurre egiteko. Eta bistan denez, mundu aberastuari begiratzen diote, klima-larrialdiaren kausa nagusia baita. Erreklamazioa justizia klimatikoaren aterkipean ematen da beste behin. Berotze globalari gutxien lagundu dioten herrialdeak dira haren ondorioen aurrean ahulenak. Bestalde, Mendebaldeko herrialdeek beren eginkizuna hartzen dute funts horiei eskuzabalago ekarpena egiteko orduan, baina gainontzeko herrialdeei eta nazioarteko eragileei ere ekarpena handitzeko deia egiten diete, Erresuma Batuko klima ministroak gaur goizean aldarrikatu duenez.

There are no comments yet.